

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v bestih izdanjih ob **sočinkih, četrtletnih in sobotah**. Zjutranje izdane izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obojno izdane stane:**
za jeden mesec . . . . . 50, izven Avstrije L. 1.40
za tri meseca . . . . . 2.60 . . . . . 4.—
za pol leta . . . . . 5. . . . . 8.—
za vse leto . . . . . 10. . . . . 16.—
Na naročbo brez pritožbe naročnine se ne jemijo ozir.

Pomembne številke so dobivajo v prodajalnicah tobake v Trstu po 20 av. izven Trsta po 25 av. Sobotno večerno izdane v Trstu 6. n. izven Trsta 8. n.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Častitim gg. naročnikom!

Prosimo če. gg. naročnike, ki še tega niso storili, da prej ko mogoče ponovno naročimo za zadnje četrletje. One če. gg. naročnike, ki so na dolgu že za prejšnjo dobo, prosimo, da poravnajo dolg najkasneje do konca tega meseca, ker bomo drugače prisiljeni ustaviti jim list, pridržuje si iztirjati zaostalo naročino drugim potem. Vsem smo poslali tirjalnice, iz katerih vsaki razvidi svoj dolg.

Upravnitvo

Demonstracije v Zagrebu.

Danes na vse zgodaj izvedeli smo iz Zagreba, da je po novem, po želji sedanjega sistema skrpanem volilnem redu za občine hrvatske izvoljeni mestni zastop imenoval častnima občanoma — bana Khuena-Hedervaryja in ministra-predsednika ogrskega, grofa Banffya, to poslušno figuro na šahovni deski žido-liberalizma madjarskega. Zajedno da je madjarska večina mesta zagrebškega izjavila svoje ogorčenje na "grdi" demonstracijah, ki so jih bili uprizorili te dni v Zagrebu hrvatski vseučiliščniki.

Kakor je ta vest gotovo značilna in žalostna, vendar pa ni presenetila nikogar. Kdor mi je daje kruha, kdor me je ustvaril in kdor me vzdržuje, temu moram služiti — mislila si je menda madjarska večina v zastopu hrvatske prestolnice in obsodila je po višem ukazu dijaške protimadjaronske demonstracije. Gospodje obsojajo dijaške demonstracije in hote preskrbeti sijajnega zadoščenja baje razdaljenemu narodnemu ponosu "bratskega" jima naroda madjarskega". Gospodje obsojajo demonstracije mlade vroče krvi, obsojajo nepremišljene improvizacije razvnetega dijaštva, obsojajo idejalizmom nadahneno mladino, ker ni umela brzati svojih ukoreninjenih čntstev v trenotkih, na najdržnši način po tujej izzyane, torej opravičene nevolje. Ali krivo bi bilo misliti, da ti modri in postavni može sploh obsojajo demonstracije; o ne, oni so skromni in mirni le tedaj, ko treba delati poklone madjaronstvu, sicer pa se zelo bojeviti in se ne plašijo niti — demonstracij, ako vedo, da napravijo s tem uslugo svojim gospodom in mojstrom.

Dá, naše trdno uverjenje je le to, da je najnovejši čin mestnega zastopa jako neuvestna demonstracija, koja utegne postati nevarniša za odnose med Hrvati in Madjari, nego pa demonstracija, ki jo je nedavno uprizorila razdaljena mladina poleg spomenika onega moča in junaka, ki je v burnem letu 1849 vodil sinove naroda hrvatskega v pokrajine južne Ogerske v boj za državo, kjer je tekla hrvatska kri v potokih proti onim — kdo so bili ti "oni", ne treba praviti — ki so hoteli porabiti trenotek splošnega vrvenja po vsej Evropi, da bi porušili dinastijo Habsburgov.

Spomnili smo se teh zgodovinskih trenotkov, da lože pojmimo čutstva, ki preš-

njajo srce vsakega Hrvata, poznajočega — svojo najnovejšo zgodovino. Mi gotovo ne obdržemo demonstracij sploh in ne odobrjujemo tudi tiste, ki se je priredila te dni v Zagrebu, ali to poslednjo moramo milje soditi, ako pomislimo na nečuven čin, da so malo ur poprej in tako rekoč v očigled spomenika bana Jelačića, te svetle zvezde v noveji zgodovini hrvatski, do smrti pretepali hrvatsko kri srditi potomci onih, radi kajih je moral nekdaj teči ista hrvatska kri v potokih.

Kakor rečeno: ako tudi nikakor ne moremo odobravati večkrat omenjene demonstracije, vendar pa so v opravičenje dijakom na strani: zgodovinski spomini na burne čase, koje spomine so še posebno osvežili omadnjarski drzneži, ki so na hrvatski zemlji brutalno napali hrvatske dijake in so nadaljevali svoje grozodejstvo še potem, ko so njih žrtve že ležale v nezavesti na tleh. To vsemi moramo utisniti v razum in v srce, in ne smemo pozabiti, kako lahko je razburljiva duša ognjevitega mladenča, ako hočemo, da nam živo stopi pred oči, kako so vsled onega madjarskega napada vstrepečala srca akademične mladine hrvatske. In ko je zaplatalo v duši mladiča, potem mlađa kri nima časa premišljati o posledicah, ampak pojavlja se z elementarno silo, kar je vrelo v srcu. Tako mora soditi vsak razumen človek o dijaški demonstraciji v Zagrebu proti madjarski zastavi; in če tudi dijaki niso opravičeni, vendar je gotovo, da zaslužijo najmileje sodbe. Pri takem razumevanju stvari je naravno, da so se nam kar ježili lasje, ko smo čitali te dni, da je radi one demonstracije zaprtim dijakom pričakovati večletnega zapora in zlorabe v zločinstva, vsled katere kazni bi bili za vedno izključeni iz vseh visocih šol Avstro-Ogerske, ali z drugimi besedami: uničeno bi bila cela vrsta nadobudnih eksistencij radi dogodkov, koje so po velikem delu zakrivili — drugi. To bi bilo vendar predrago zadoščenje baje užaljenemu ponosu Madjarov.

Demonstracijo dijakov moramo torej soditi tako, kakor treba soditi nepremišljene čine globoko užaljene mladine; ali kako naj sodimo najnovejši čin večine mestnega zastopa zagrebškega?! Gospoda naj se nikar ne varajo: se svojim poklonom pred madjarsko nadutostjo so še bolj zastrupili odnose med narodom hrvatskim in madjarskim. V istem hipu, ko dajejo zadoščenje baje užaljenemu ponosu madjarskemu, zadeli so na najobčutljivšim mestu čast in ponos svojega lastnega naroda. Tega jima ne pozabi narod hrvatski! Ne mislimo pri tem, na one odvisne čete volilcev, ki sestavljajo na voliščih madjarske večine, ampak mislimo na one sloje naroda, ki še smejajo misliti in čutovati po hrvatski. V srcih nezavisnega

staneš zopet — in jaz bom beračici na ljubo tudi berač!

Pripovedal je dalje, ali Klarica ni več slišala. Zgrudila se je zraven postelje, kjer je spalo dvoje otročičev: hčerka po ranjici in njeni sinček.

* * *

Že je bilo precej mračno v sobi, ko se je Klarica nekoliko zavedla iz omedlevice. Takó, kakor je bila opravljena, ležala je na postelji. Poleg nje sedela je pestunja in počasi zibala otroka.

"Kje sem?" vprašala je Klarica šepetajo.

"Doma, milostljiva gospa."

"Milostljiva gospa! -- Rekaj mi, ne-srečnica, beračica" — toda revščini moji se ne posmehuj in "milostljiva gospa" mi ne rekaj! Spala sem le kratko, ali v tem kratkem spanji dospel je moj razum dalje, nego v dvajsetletnem bdenju. Oh, moj Bog! kaj vse se mi je sanjalo! Kje je moj mož?"

in zavednega naroda hrvatskega žgala bode kakor živi ogenj — najnovejša, uka za manjša madjarska demonstracija. Narod hrvatski je prelojalen, da bi morda hotel na nasilen način reagovati proti tej zadani mu moralni zašnici, ali spomin na ta dogodek ostane globoko zapisan v srcih — in ta spomin bude še bolj ogrenoval odnose med Hrvati in Madjari. Po vsem tem lahko sodi vsakdo, koja demonstracija je bolj obžalovanja vredna: ali nepremišljene mladine, ali zrelih izkušenih mož, ki so brez vse potrebedemonstrovali proti svojemu narodu.

In ker že govorimo o demonstracijah v Zagrebu, povedati moramo tudi, kako mislimo o demonstraciji proti Srbom. Obžalujem ojo, ker je bila naprjeta proti lastni krvi, obžalujemo tem bolj, ker ti dve veji jednega in istega naroda sti ločeni le po mrtvi črki, dočim so jih skupni: jezik, književnost, običaji in — krščanske tradicije. Seveda se je veliko grešilo in se še greši na obeh straneh. Kakor ne moremo razumeti nasprotstva Hrvatov proti cirilskim pismenkam — tej neporušljivi vezi vsega slovanstva — in proti cirilometodijskemu obredu, tako ne moremo razumeti slepega sovraštva Srbov proti državnemu pravu hrvatskemu, vsled katerega se vežejo Srbi po nekod tudi s sovražniki slovanstva. Tega nasprotovanja Srbov ne moremo razumeti tem manje, ker bi se pod zaščito državnega prava in obrazovski vzajemnosti tudi srbski živelj lahko razvijal kot jednakoveljaven činitelj. Srbi naj se zavedo enkrat, da tudi tam, kjer se bili od Hrvatov morda izvzvani na boj, ne smejo prekoračati mej med slovanstvom in neslovanstvom, sicer se ne bodo smeli čuditi, a kobo dojele med slovanstvom pojemati simpatije do njih. Nam kravati srce ob tem prepriču, ko vemo, kaj bi bilo slovanstvo v Avstriji, a korno bili imeli na severu poljskega šovinizma in na jugu hrvatsko-srbskega bratomornega boja!!

Saj je v tem pogledu tako značilno, da je ves Slovanom neprijazni svet beležil demonstracije Hrvatov proti Srbov — vidnim zadovoljstvom, dočim se je razjariščišle potem, ko se je ost nevolje obrnila proti Madjaram. Tako vedenje nasprotnikov je zelo poučno: prav nam, dasi nasprotniki želeboja med Hrvati in Srbi; da, še več: da je ta boj celo važna postavka v njih računu. A mi Slovani se hočemo nicesar učiti iz računov naših nasprotnikov!

Političke vesti.

V Trstu, dne 22. oktobra 1895.

Državni zbor. Danes se je torej sesla poslanska zbornica, da prične svoje jesensko

Odšel je še pred večerom*.

• Kam?

• Ne vám.

• Ali ni nič tormal?

• Ne.

• Nekaj vendar.

• To ste slišali sami.

• Kaj?

• No, da ste baje vi temu krivi, ali tako brezčutna nisem, da bi vam še enkrat ponavljala vsa očitovanja.

• Kdo me je odnesel na postelj?

• Jaz sama.

• Kaj si mar vedela — — —

• Bila sem v kuhinji in čula zamolkel padec — in hitela semkaj.

• Kaj je storil on?

• Izjel je ves besen, pri vratih sva se srečala.

• On mi torej ni prišel v pomoč?

• Niti ozrl se ni na vas.

Oglaši se računa po tarifu v petitu; za naslove z debolimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegava navadni vrste. Poslana, osmrtnica in javne zavetale, domači oglasi itd. se računa po pogodbji.

Vsi dopisi naj so pošiljajo uradništvu ulica Cesarova št. 13. Vsako pisano mora biti frankovano, kar nefrankovana se ne sprejema. Kopij je na vratu.

Naročnina, reklamacije in oglase sprojeme **upravnitvo** ulica Molina piečko hšt. 3, II. nadst. Odprtje reklamacije in poslane poštnine.

* edinosti je modr.

PODLISTEK.

Klarica iz farovža.

20

(Dalje).

Ko je Zemecki pripravil posestvo v dolgo, in je skušal se izogniti očitanju vesti, bilo mu je do tega, da zvrne kriivo na druga. Na koga? Na onega seveda, ki mu je bil najblíži.

Uboga Klarica!

Na njo je valil svojo nesrečo, ona je bila vzrok njegovim dolgovom, ona je bila baje vsemu kriva, on je baje delal vse le nej na ljubo. In začel ji je očitati svojo ranjco.

"Ta bila je v resnici vrla. Prinesla mi je dote nekoliko tisoč, ti ničesar, ona je gospodarila z mojim premoženjem, ti pak si je zapravljala. Vsega si ti kriva! Videl sem, da se rada veseliš, pa sem ti omisljal veselja za drage denarje. Bila si beračica, po-

zasedanje. Ali ne radi tega je današnji dan, skoro bi rekli, zgodovinske važnosti, ampak radi tega, ker z današnjim dnem stopi še le v svojo veljavo nova doba poljskega plemiča Badenija. Da danes so bili načrti grofa Badenija poviti v tajanstven mrak, tako, da se mu obešali na vrat toliko nemški liberalci, kolikor so ga smatrali svojim tudi konservativcem. Danes pa se je nekajko pridignil zastor in poslanci so že čuli blagovestje nove dobe. Besede so že čuli, vprašanje pa je, da li bodo tudi bodoča dejanja odgovarjala današnjim besedam. To vprašanje je zelo važno zlasti pri nas v Avstriji. Saj smo doživljali, kakor so celo nemški liberalci vsikdar povdržali spoštanje temeljnih zakonov, dà: celo za jedine čuvanje avstrijske ustave so se proglašili, vendar jim ne storimo krvice, ako rečemo, da je ni stranke, ki bi bila toliko drzna zatajevala določila iste ustawe. Zato pa priporočamo in priporočamo našim poslancem, naj so previdni do skrajnosti, četudi bi današnje besede grofa Badenija odgovarjale njih nazorom o pravem avstrijskem ministerstvu. Vsakako naj čakajo dejanj — dokazov. V tem zmislu pozdravljamo z veseljem vest v današnjih listih, da slovenski nekoaliranci nikač ne misijo že sedaj na to, da bi se povrnili v klub konservativcev.

Spoli pa ne kaže slovenskim poslancem vezati se, dokler tudi klub konservativcev ne izjavi na obvezen način, da bodo pri vsaki priliki in z vso zaresnostjo zastopal gmotne in duševne koristi onih, ki zaposajo členitev kluba slovenske narodnosti.

V bodoči italijanski klub v poslanski zbornici na Dunaju baje ne hote vstopiti tržaški poslanci. Ako je to res, potem je že zdaj zgubljen oni efekt, kojega so bili namevali gospoda. Današnji "Il Piccolo" poroča namreč, da bi se bil imel že včeraj ustanoviti ta klub, kar pa se ni moglo zgoditi, ker so izjavili tržaški poslanci, da ne mogo vstopiti iz gospodarskih ozirov, češ, da jih skušnje uči, da so se tridentinski poslanci vsikdar kazali sovražne Tržačanom ob gospodarskih vprašanjih ter da so v tem pogledu vsikdar postopali soglasno se Slovani.

No, gospoda Burgstaller in Stalitz naj se le pripravita na hudo uro, ki se gotovo vsuje nad njiju glavama. Gosp. Burgstallerja ne rešijo celo vsi stotaki, darovani sanjem Italijanov o bodočem laškem vsej kulturi. Pričakovati je torej precej ostrega domačega prepira med "Independentjevc" in "Mattiocv". Vendar pa Italijanom ne treba, da bi si vso stvar jemali preveč k srcu; gospoda Rizzi-Bartoli in Burgstaller-Stalitz se

* Niti me pomiloval?

* Ne.

"Torej vendar niso bile sanje! Oh, moj dragi, ubogi Ciril! Ti si bil boljši, ti me nisi klel, ti si molil za mojo srečo še v najkrutejši boli, ki sem ti jo pripravila; videla sem molitev na tvojih ustnicah pred kameniško cerkvijo, vedela sem, da so te rojaki le z silo postavili tješnjak. Ošabnost in ljubezen sprovajali sta v moji duši boj na življenu in smrt — in prva je znagala. Od moje svatbe nisem več mislila na-te — zakonska zvestoba mi je to prepovedovala —

že ohajemo v bratski slogi, ko boste trebalo vreči polence Slovencem pod noge. Drugo „delavnosti“ itak ne treba italijanskim poslancem Primorske.

Cerkvenopolitička preosnova na Ogerskem. Magnatska zbornica je vsprijela včeraj ves zakonski načrt o svobodnem izvrševanju vere in s tem je rešena zadnja cerkvenopolitička predloga. Boj se je nehal torej na parlamentarnih tleh, a sedaj se še le prične v javnem življenju. Sodeči po raznih pojavih izmed naroda, menimo, da bodo Banfyju treba še velikih naporov, ako bodo hotel premagati nasprostvo do ustanov, ki nasprotujejo verskemu čutstovanju naroda. Mi smo bili naveli že mnogo vzgledov, kako ljudstvo odločno odklanja zlasti civilne matice in civilno poroko in uverjeni smo, da se bodo sitnosti vedno množile do splošne reakcije.

Taaffeova bolezen. Včerajšnje z Dunaja prišlo poročilo pravi, da se je bolniku v Nalžovu, grofu Taiffeu, obrnila bolezen, kako na zlo. Noge so mu zatekle.

Različne vesti.

+ Ljudevit Dollman. Včeraj dopoludne umrl je v Trstu po dolgem bolhanju uradnik trgovinskega dela „Tr. Ztg.“ ter odgovorni urednik „Tr. Ztg.“ in „Tr. Tagbl.“ Ljudevit Dollman, 72let star. Pokojnik je svoječasno, ko je bil dokončal svoje pravniške in modroslovne nake, služboval pri ministerstvu za trgovino. V Trstu smatrali so Dollmana večakom v stroki zavarovanji.

Imenovanja pri finančni straži. Finančni minister je imenoval v finančni straži za Primorje: višega komisarja fin. straže Josipa Strelca višim komisarjem I. razr. v VIII. pl. razr.; višimi komisarji finančne straže II. razr., v IX. pl. razr. finančne komisarje: Huga Grignaschija, Karla Brezavščika, Andreja Čušnerja, Frana Tursiča in Martina Steppana; komisarji finančne straže v X. pl. r. pa finančne resipiente Viljelma Barbica, Gregorja Skroberja, Avgusta Križaja, Frana Eržena, Matijo Damjanica in Alojzija Velikogno.

Za moško podružnico družbe sv. Ciril in Metoda v Trstu darovali so in izročili storosti dr. Gregorinu sledči, namesto vence pok. T. Pretnerju: dr. Gregorin 4 K., Milnarjev Lojze, Ivan Prelog, Mandič Mate, Abram Josip, Narodni učitelj, Stepančič Gracijan, Nehrony Ljubomir, Bogdanovič Ante, A. Šorič, nečitljivi in Kranje Jože (drugi zneselek), po 2 K. Dr. Rybač Otokar, Grebenec Vekosl. Bulenč Josip, Cink Franjo, Kukar Ivan, Andrej Mušič, Kranje Jože, Josip Kocijančič, Žizak in Pretnar M., vsak po 1 K. Gulin dr. Ljudevit 1 K. 40 stot., V. F. 80 stot., Kuščar Miha, M. C. in N. N. po 60 stot., Štoka Josip, Štoka Jakob in Verša Gregor po 40 stot., Lukša Davorin 30 stot., Sokolaši pri Škarbarju pri sv. Ivanu 4 K. 20 stot. Dosedaj se je nabralo 45 krov 70 stot.

Namesto vence pok. Karelu Kanobiču daroval je okrajni cestni odbor sežanski možki podružnici sv. Cirila in Metoda 8 krov. Darovali so: predsednik Anton Muha 2 krov, odborniki Ivan Gruden, Anton Zlobec, Fran Prhavc, Andrej Zega, Andrej Kocijan in Ivan Dujec, vsak po 1 K.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Gredi nablali so stari pevski krokarji pri „Društvu“ 302 stot.

Kakò skrbe za svoje. Po prilici pred poldrugim letom sklenil je mestni svet (odnosno večina istega) da osnuje v Trstu službo mestno plačanega pristava za nadzorovanje javnih vrtov, dasi je bil nadzornik javnih vrtov izjavil svoje menenje v tem smislu, da je nadzorovalni pristav popolnoma nepotrebni. Nekateri gospodje „liberalne“ večine pa so hoteli po vsej sili, da se ta „služba“ osnuje, kajti imeli so seveda že pripravljenega kandidata-Benjaminička, kateri naj bi prišel do polne sklede, čeprav ni imel najmanjše sposobnosti za opravljanje službe pristava. Takrat smo spregovorili v našem listu o nečuvenem nepotizmu, ki se pojavlja v občinski upravi, povedali smo tudi brez ovinkov, da je bil dolični natečaj razpisan le „pro forma“, le na vitez. In naš mestni svet razpravljal je dvakrat o taki službi; da-l mu je to v čast, o tem naj si napravi lastno sodbo vsak zaveden človek. No, stvar s tem „kandidatom“ bila je preočita, zatorej je isti obakrat — „pro-

padel“. In kdo je bil ta „Benjamin“, zaradi koga naj bi se ustrojila nova služba v občinski upravi? Nihče drugi, nego Cairoli Rascovich, vredni sinok spoštovanega mestnega očeta Edgarda Rascovicha! Nihče naj se ne čudi, aka bi danes ali jutri prevrnili izvestni botri in strijci ves mestni statut — če bi ga mogli! — samo da spravijo h kruhu svojce. Pameten človek bi si mislil: Saj bi bili lahko tega „Benamina“ urinili kam kot dnevnica v občinsko službo! Kaj! Cairoli Rascovich — in pa dnevičar! To ne gre nikakor. Saj bi bilo s tem onečiščeno ime slavnega laškega državnika Cairolija, kaje ime nosi ta Rascovichev potomec kot krstno ime... a ne! Kaj krstno imé; saj niti krščen ni, saj je — brez verec! A onečiščeno bi bilo vendar Cairolijevo ime, aka bi je nosil mladeneč v tako nizki službi. No, ker ta „Cairoli“ (Raskovič namreč) ni kdo zna kakšna „brihtna“ glava, mora pa nadomestovati njegovo prozorno vědo — imé laškega državnika: in da je treba ceniti to okolčino, pokazal je mestni svet, ko je nedavno urejal število in dohodek občinskih uradnikov. To ugodno priliko so spremno uporabili dolični „strijci“ in „kompari“, ter o tej priliki skovali službo „pristava za nadzorovanje javnih vrtov“. Za koga, to so seveda znali. Doličnik pa, za katerega se je osnovala nova služba, opravlja med tem službo tajnika pri „Unione Ginnastica“, kajti tudi tam je treba baje „izučenega visokošolca iz kmetijske šole“, kaje vrli „Cairoli“ ni videl niti od — z unaj! Ko pa je bila osnovana nova služba, nastopil je seveda naš „studrani“ Cairoli Rascovich zopet kot kandidat, in z njim nastopili so še 4 drugi kandidati, toda nobeden izmed vseh 5 ni imel potrebné kvalifikacije. Mestni svet je v poslednjih svojih sejih imenoval Cairolija Rascovicha pristavom v službici, ki se je pripravljala zanj že toliko časa! Kakó se je pa vršilo to imenovanje, to nam pripoveduje tukajšnji nemški, polnlužbeni list. Da čujemo: Dasi je sporocil nadzornik javnih nasadov (vrtov), da niti jeden izmed oglašivih se 5 kandidatov nima potrebné sposobnosti in da bi bilo osnovanje take službe jednostavno za metovanje denarja, dobil je Cairoli Rascovich o glasovanju 23 glasov, jeden drugi kandidat je den glas (!), a 14 glasovnic bilo je praznih. Ker torej Rascovich ni dobil potrebnega števila glasov, padel bi bil tudi v tem slučaju s svojo kandidaturo in to mesto ostalo bi prazno, — ako bi se bilo postopalo pri imenovanju takó, kakor bi se bilo moral. Ker pa so hoteli spraviti kandidata po vsej sili v službo, poklicali so v dvorano svetovalca Edgarda in Avgusta Rascovicha, očeta in strijaka kandidata vega, da oddatas svoj glas. (Edgard in Avgust Rascovich imela sta vendar toliko soli v glavi, da sta šla pred glasovanjem iz dvorane. Uredn.) Ker sta ta dva glasovala seveda za svojca, dobil je kandidat 26 glasov in župan je proglašil Cairoli Rascovicha kot izvoljenega pristavom nadzorništva javnih vrtov. No, c. kr. namestništvo pa je to imenovanje uničilo, kajti mestni svet je pri istem prekoračil določbe §. 106 mestnega statuta, ki pravi izrečno, da mestni svetovalec ne sme glasovati, kadar gre za njegove osebne interese, ali za interes o njegovih sorodnikov. Čudno je, da tako naglo pozabljajo določbe mestnega statuta — kadar gre za njih interese — isti gospodje, ki se sicer vedno sklicujejo na svobodni mestni statut!

Dodajmo še, da „Il Piccolo“ tolazi parjenega kandidata in njegovega očeta in strijca, češ, da se snide mestni svet v kratkem vnoči v sejo, v kateri bodo imenovan pravilno isti Cairoli Rascovich. Ako se to res dogodi, nadejamo se, da bodo c. kr. namestništvo znalo čuvati interese davkoplăčevalcev, ki ne nosijo svojih žuljev v mestno davkarivo, da bi se s takimi nečuvenimi imenovanji redili razni „Benjamini“!

O verodostojnosti „Il Piccolo“. Pišejo nam iz Trsta: Včerajšnji „Il Piccolo“ prijavil je pod naslovom „Gli effetti del vino nuovo“, da je neki J. U. razbijal v neki gostilni v ulici S. Giovanni krožnike, čaše, sploh vse, kar mu je prišlo v roke; da je straža prišla v krčmo, ki ga je iztrivala na ulico, ker ni hotel nehati; na ulici da se je nabraja velika množica, ki je baje upila: „Živio Italijani“ in „Živio ščavi“ itd. itd. Kolikor besed toliko laži.

Doličnik ni razbil ničesar, stražar ni bil niti v krčmi, torej tudi „razgrajalca“ ni mogel iztrirati na ulico, ampak krčmar sam je onega pivec odpravil na ulico, ker je delal nemir v gostilni. Ljudje niso prav nič upili, ampak še le potem, ko je dospel na trg „Gadola“. Ni res na dalje, da ga je spremila velika množica do zapora, kajti nikogar ni bilo žejnjem razun stražarja in krčmarja.

Ta je zaret dokaz, kako si poročevalci „Piccolovi“ kar izmišljajo najrazličnejša groz dejstva, a „inteligentno in presvetljeno občinstvo“ seda slepo na lim te umazane špekulacije ter verjame vsako — izmišljotino.

Za one, ki so dolžni priti k vojaškemu naboru. Mestni magistrat tržaški pozivlja vse one mladenice, ki so bili rojeni leta 1876., 1874. ali 1873. v Trstu, naj bodo že v Trstu pristojni ali ne, in ki pridejo na vrsto pri prihodnjem vojaškem naboru, da se prijavijo tekmo novembra meseca t. l. pri vojaškem oddelku na magistratu, da jih vpisujejo v našorne listine. Kdor tega ne stori in ne more navesti veljavnih vzrokov, ki so ga zadržali, bodo kaznovan v denarno globo do 200 krov, ali pa z zaporom do 20 dnij.

Slovenska Čitalnica v Trstu priredi prihodnjo soboto dne 26. t. m. prvi letoski „jour fixe“, k kateremu povablja člane, ki smejo vpeljati slovanske goste. Začetek ob 9. uri zvečer.

ODBOR.

Plesne vaje pri Tržaškem Sokolu se prične prihodnjo nedeljo dne 27. t. m. in se bodo vršile vsako nedeljo in praznik od 8 ure do 11. zvečer, do konca pusta. Vstop bodo dovoljen le članom, njih rodbinam in po članih uvedenim gostom.

Bratje Sokoli, koji žele privesti seboj kojo domo, preskrbeti morajo za isto ustoppico, ki se dobivajo vsaki večer od 8. do 10. ure v društveni telovadnici, ulica Farineti, na vogalu ulice Amalia. Za gospice se dobivajo vstopnice istotam tudi ob nedeljah popoludne od 3—4. ure.

Gospicam brez vstopnice, ali pa če ne pripadajo obitelji katerega brata Sokola, je vstop brez pogojno zabranjen. Vstopnina znaša za člane 20 nvč, za nečlane 40 nvč. Gospice, ki niso telovadkinje, ali ki ne pripadajo obitelji kojega brata Sokola, plačajo 20 nvč vstopnine.

Plesne vaje bodo vodil g. J. Umek ml. Odbor je poskrbel tudi dobrega igralca na glasovirju, radi česar se je tem bolj nadejati mnogoštevilne udeležbe toliko od strani bratov Sokolov, kolikor drugega občinstva.

20.000 pogrebov! Od dobe svojega obstanka pa do včeraj, to je 19 let, 5 mesecev in 17 dnij, imelo je tukajšnje Zimolovo podvzetje za pogrebne slavnosti včerajšnjega dne v vrsti prirejenih pogrebov 20.000 pogreb.

Napad in reparacijski napad. Predsinočenem e nepoznan zločinec napadel v ulici de Fin 20letnega sodarja Antonia Zappadra, stanjočega v ulici S. Vito hšt. 11, ko se je leta mladenci vračal s svojim očetom mirno proti domu. Napadalec je planil na ničesar zlega slutečega Zappadra, ga ubodel trikrat z nožem v prsi ter pobegnil. Ranjenega je njegov oče spremil v najbližnjo lekarno t. j. na trg Cavana, kjer so mu obvezali rane in ga zatem poslali v bolnišnico. Napadalca zasleduje policija.

Predsinočenem napadli so nepoznani loči na Miramarski cesti težaka Frana Filippija in njegovo ženo. Nekateri izmed teh napadalev pretepali so težaka, v tem ko je jeden izmed te lopevske družbe skušal ženski odtrgati zlata uhana. Ker pa to ni šlo tako hitro, iztrgal ji je iz ušesa uhan. Napadalci so seveda izginoli v temi, mož in žena pa sta šla na zdravniško postajo zdraviti se.

Vojški bagun. Te dni smo sporočili, da je izginil desetnik 97. peš. Josip Grželj iz tukajšnje vojašnice. Danes smo doznali, da je Grželj prekoračil pri Strasoldu italijansko mejo in pobegnil v blaženo Italijo. Bržkone ga je zaslepila Baratierjeva slava in kdo zna, da li ne bodemo čuli v nekaterih letih o novem italijanskem generalu Gherzelli? Menda je tudi vrlji „kaprol“ Grželj sanjaril takó, ko je pred svojim vstopom na „sveta tla“ izvabil kočijažu podmaršala barona Kuhna civilno obleko, vredno 34 gld. Saj se človek vopravil c. in kr. avstrijskega „kaprola“!

General morilec in samomorilec. Včeraj zjutraj ustrelli je 72letni upokojeni f. m. lt. Dunst pl. Adelsheim v Dunajskem „Praterju“ svojo 50letno soprogo in zatem samega sebe. Govori se, da je bila vzrok temu strašnemu činu denarna zadrega, kajti general Dunst je baje izgubil mnogo denarja na borzi in se je vsled tega zadolžil do grla.

Policijsko. Agent g. Hayden, prideljen polic. komisarijatu v ulici Scussa, prijet je in zapri 34letnega težaka Leopolda Marchniga (Marhnič?), kateri je minolo nedeljo zvečer v ulici de Fin napadel in ranil sodarja Antonia Zappadra. — Zaradi ponocnega razgrajanja prijeli so stražarji na raznih krajev mesta 17 oseb. — 34letnega težaka Štefana Potraška iz Sežane so zaprli, ker se je brez posla potkal po Trstu, dasi je bil izgnan od tu.

Najnovejše vesti.

Dunaj 22. V mesecu septembru so znašali dohodki avstrijskih državnih železnic in pod državno upravo nahajajočih se zasebnih železnic 8.884.213 gld., torej za 456.616 gld. več, nego v istem mesecu minolega leta. Skupni dohodki od 1. januvara do 30. septembra znašajo 68.578.981 gld., torej 1.096.122 gld. več nego v isti dobi minolega leta. Osebni promet je imel pri manjem prevažanju za 273.995 gld. več dohodkov.

Trgovinske vrožjavke. Bunčposta. Pomenica za jesen 6.64 6.66 Pomenica za spomlad 6.91 do 6.93. Oves za jesen 5.72—4.74 Rž za jesen 6.05 6.15 Koruz za oktober 5.95—6. maj-juni 1896 4.52—4.54

Pomenica nova od 78 kil. f. 6.50—6.60 od 79 kil. f. 6.55—6.68, od 80 kil. f. 6.60—6.75 od 81 kil. f. 6.70—6.80, od 82 kil. f. 6.55—6.65 od 80 leten 5.50—8.5 pravo 5.30—5.60 ravena 6.—6.30.

Pomenica: Sredina ponudbe, živahnov povpraševanje. Prodaja 45000 met. st. pros. 5 nvč dražje. Rž 10—15 nvč, oves 5 nvč dražje. Vreme: običajno. Praga. Nemanjiram sladkor za november f. 18.50 nova letina 18.80. brez carino.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in carino vred odpodajljave precej L. 30.20. Concaš 31.25 —. Cetvorni 32.25 —. V glavah (sočid) 31.75 —.

Havre. Kava Santos good average oktober 92.25 na februar 90.50.

Hamburg. Santos good average za oktober 75—december 74.60 mare 72.50 mimo.

Dunajska borsa 22. oktober 1896

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	100.90	100.40
" v srebru	100.88	100.85
Avstrijska renta v zlatu	121.90	121.95
" v kronah	101 —	101.35
Kreditne akcije	398.50	401.20
London 10 Let.	120.95	120.90
Napoloni	9.44	9.58
20 mark	11.75	11.75
100 Italij. lire	45.20	45.15

Kranjske klobase